

Börja koda

Vad är programmering?

En dator är uppbyggd kring ett antal delar som samverkar för att du skall kunna använda program, spela spel och titta på bilder. Den viktigaste delen är processorn eller central processing unit (CPU). Processorn är expert på att utföra instruktioner, som t ex beräkna summan av 2+2, fyll minnet med text eller rita linjer på skärmen. Den andra viktiga delen i datorn är minnet. Minnet används för att lagra de instruktioner som skall utföras av processorn samt information som används för att visa text, grafik och video på skärmen. Ett antal av dessa instruktioner som tillsammans utför en uppgift kallar man ett program eller en applikation.

De instruktioner som processorn utför kallas för maskininstruktioner och är mycket komplicerade att skriva. För att göra det enklare använder man istället någon form av programmeringsspråk, som använder instruktioner som är enklare för oss att skriva och förstå. Dessa instruktioner översätts med hjälp av ett speciellt program som kallas kompilator eller översättare till maskininstruktioner.

Instruktioner skrivna i ett programmeringsspråk kallas tillsammans för programkod eller källkod. Programkoden skrivs ofta i en text texteditor eller en speciell utvecklingsmiljö som kopplar ihop en texteditor med en kompilator.

I detta material kommer vi att använda en utvecklingsmiljö och programmeringsspråk som kallas Processing. Processing kombinerar ett visuellt programmeringsspråk med en texteditor och kompilator i ett program som är mycket enkelt att använda.

För att få datorn att göra något använder vi oss av något som kallas funktioner eller kommandon. Dessa talar om för datorn vad vi vill göra. Ett typiskt kommando eller funktion i Processing består av 3 delar, funktionsnamnet, indata till funktionen (...) och ett avslutande semikolon,;, för att indikera att funktionen är avslutad. Följande exempel visar funktionen för att rita en rektangel på skärmen.

```
rect(20, 20, 50, 50);
```

rect är funktionsnamnet, **(20, 20, 50, 50)** är indata till funktionen och det avslutande semikolonet anger var funktionen avslutas.

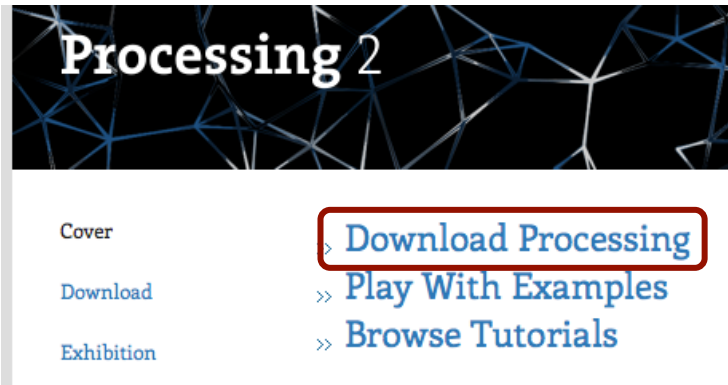
Genom att sätta ihop flera instruktioner talar man om för datorn hur den skall utföra en uppgift på samma sätt som instruktionerna i recepten i kokboken.

Installera Processing

Processing kan laddas ner från följande hemsida:

<http://www.processing.org/>

För att ladda ner klicka på länken "Download Processing"

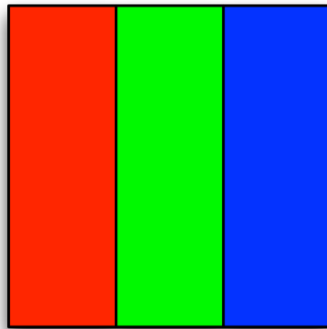
I nästa steg frågas om en donation. Klicka på "No donation" och sedan på "Download". Välj sedan vilken version som skall laddas ner. Om ni är osäker på vilken version för Windows som skall laddas ner, välj isåfall Windows 32-bit.

Processing kommer i en zip-fil och behöver inte installeras. Packa upp zip-filen på skrivbordet genom att högerklicka på filen och välja "Extrahera allt..."

Processing startas sedan genom att dubbelklicka på ikonen för Processing i mappen.

Rita på skärmen

En datorskärm är uppbyggd av många små bildpunkter s.k. pixlar. Varje pixel består av 3 färger rött, grönt och blått. Genom att blanda dessa kan få fram alla andra färger man vill visa. Nästa bild visar hur en pixel är uppbyggd.

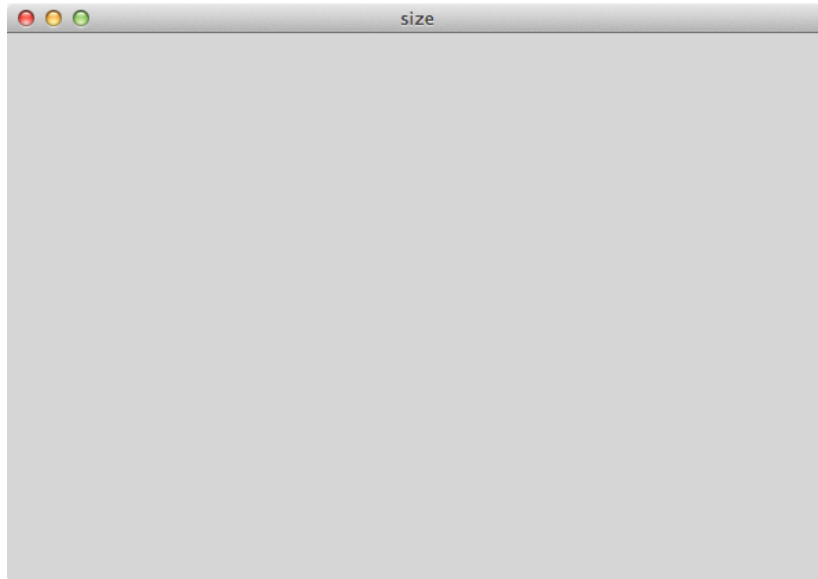

Uppritning i Processing sker genom att anropa funktioner som färglägger bildskärmpunkterna, så att det ser ut som linjer, cirklar och rektanglar.

När ett Processing program startas, öppnas ett fönster på skärmen med den rityta vi kan använda. Storleken på fönstret styrs av funktionen `size()`. Följande kod säger till Processing att fönstret och ritytan skall vara 600 pixlar bred och 400 pixlar hög.

```
size(600, 400);
```

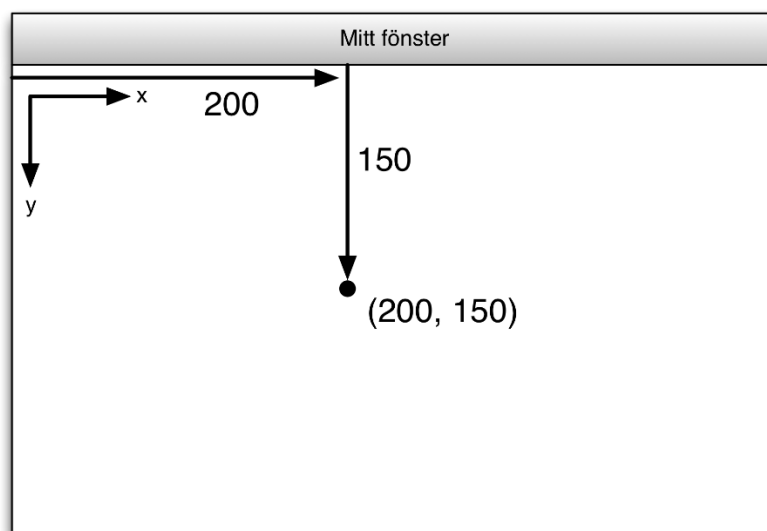
Kör man programmet i Processing visas följande fönster på skärmen:

Den gråa ytan är de pixlar vi kan använda att rita på med ritfunktionerna i Processing.

Skärmkoordinatsystem

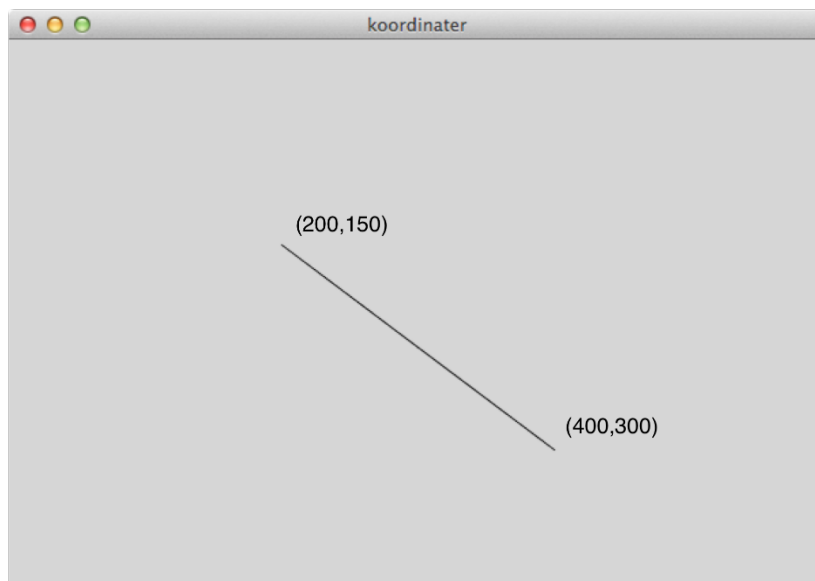
För att datorn skall veta var någonstans vi vill rita i fönstret måste vi kunna ange detta på något sätt. I Processing genom att använda ett s.k. koordinatsystem. Koordinatsystemet i Processing utgår från det övre högra hörnet. För att ange var man vill rita anger man först hur många pixlar från vänster sida i fönstret (x-koordinat), därefter anger man hur många pixlar från övre kanten i fönstret (y-koordinat). Nästa bild visar hur detta fungerar:

I figuren skall uppritning ske 200 pixlar från vänsterkanten och 150 pixlar från ovankanten. Detta motsvarar x-koordinaten 200 och y-koordinaten 150. Detta skriver man ofta som positionen (200, 150). Detta är också denna angivelse man använder i funktionerna i Processing. Följande kod ritlar en linje från positionen (200, 150) till (400, 300).

```
size(600,400);  
line(200,150,400,300);
```

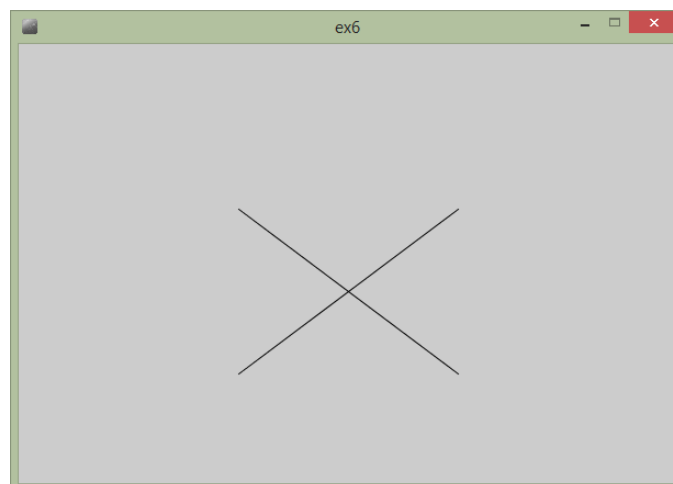
Kör man koden visas följande fönster:

Fler linjer kan ritas upp genom att lägga till fler anrop till funktionen **line**.

```
size(600,400);  
line(200,150,400,300);  
line(400,150,200,300);
```

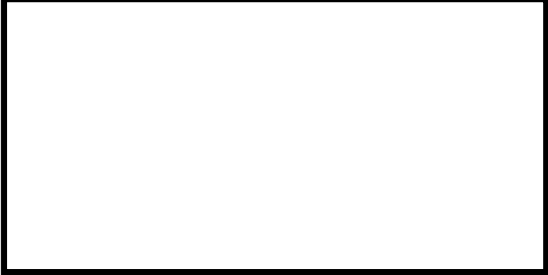

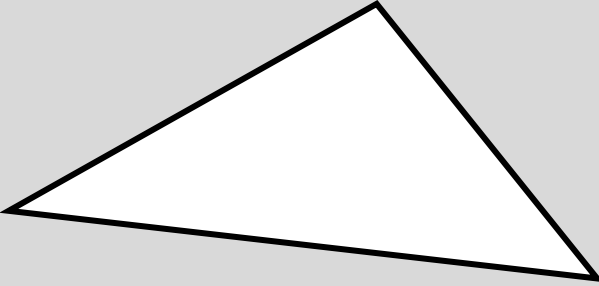
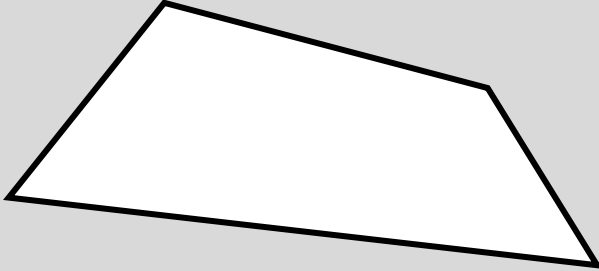
När denna kod körs i Processing visas följande fönster:

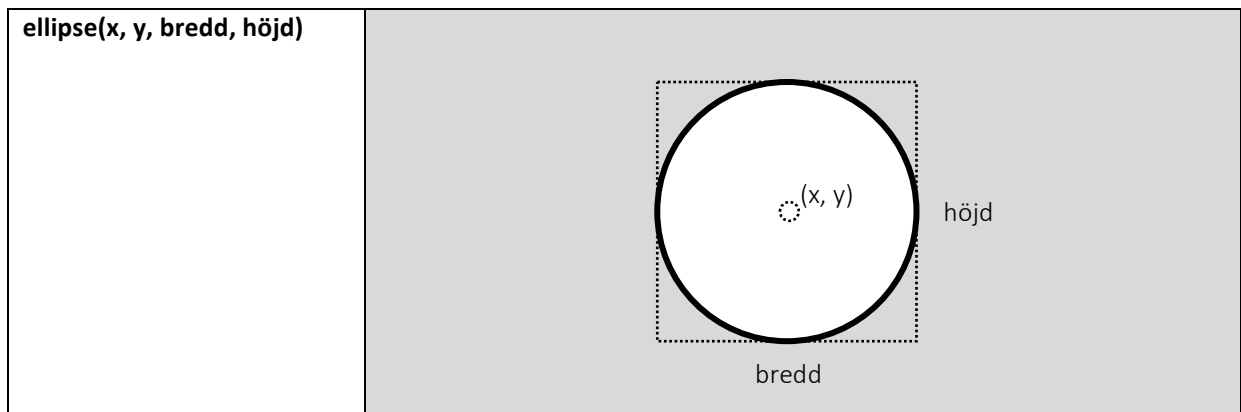

Fler funktioner för uppritning

Det finns fler funktioner för uppritning i Processing. Följande tabell beskriver några av dessa:

Funktion	Beskrivning
----------	-------------

<p>rect(x, y, bredd, höjd)</p>	<p>(x, y)</p> <p>höjd</p> <p>bredd</p>
<p>rect(x, y, bredd, höjd, radie)</p>	
<p>triangle(x1, y1, x2, y2, x3, y3)</p>	
<p>quad(x1, y1, x2, y2, x3, y3, x4, y4)</p>	

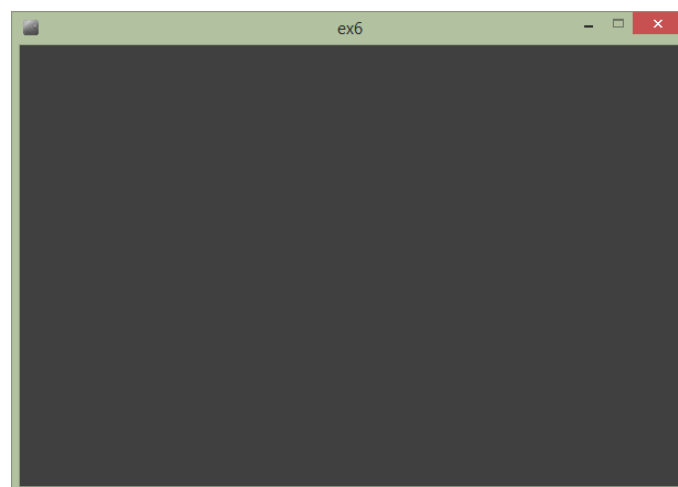

Färg, linjetjocklek och andra egenskaper

Om inget anges kommer Processing rita upp figurerna med svarta linjer, vit fyllning på grå bakgrund. Dessa egenskaper går att ändra med hjälp funktioner in Processing. Bakgrundsfärgen i Processing-fönstret ändras t ex med funktionen **background(...)**. Indata till funktionen är färgen som fönstrets bakgrund skall få. Anges bara ett värde sätts färgen i en skala från svart till vit, där 0 är svart och 255 vitt. Följande programkod skapar ett fönster med storleken (600,400) och med bakgrundsfärgen 64 (mörkgrå).

```
size(600,400);
background(64);
```

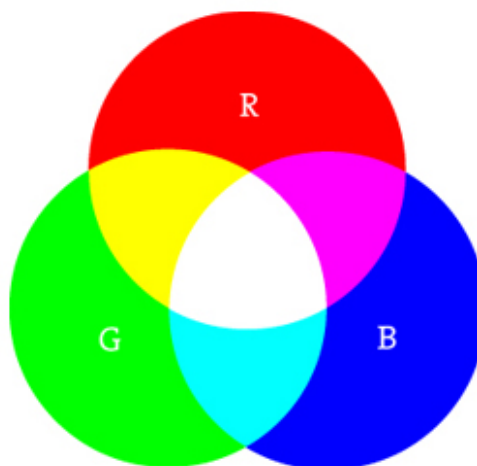
Resultat av körning:

Ändras bakgrundsfärgen till 255 blir resultatet istället:

Färger kan också anges genom att ange en blandning av färgerna rött, grönt och blått. Till skillnad från när man blandar färg med penslar kan man jämföra blandning av färger i datorn med att blanda olika ljusstarka lampor. Om man lyser med 3 lampor i rött, grönt och blått uppfattas detta som vitt på långt avstånd. Jämför också med hur bildpunkterna på en datorskärm är uppbyggda av 3 st "lampor" i rött, grönt och blått. Resultatet av att blanda de olika färgerna visas i följande bild:

I de flesta funktioner i Processing där färg krävs anges denna ofta med 3 värden för rött, grönt och blått. 0 anger låg intensitet och 255 maximal intensitet på färgen. För att använda en gul bakgrund i Processing-fönstret anger man full intensitet, 255, för färgerna rött och grönt och minimal intensitet, 0, för färgen blå. Den tidigare koden blir då:

```
size(600,400);  
background(255,255,0);
```

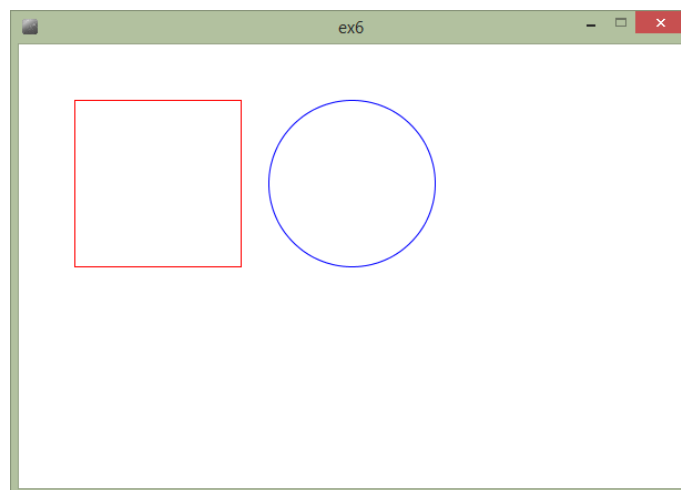
Resultat av körning:

Andra egenskaper för uppritning kan också ändras med hjälp av funktioner. Linjernas färger styrs med hjälp av funktionen **stroke(...)**. På samma sätt som funktionen **background(...)** väljs istället den färg som skall användas för uppritning av de geometriska figurerna. Färgen som sätts kommer att gälla för alla figurer som ritas upp fram till dess att **stroke** anropas igen. Följande exempel visar hur en rektangel och cirkel ritas upp med olika linjefärger.

```
size(600,400);  
background(255,255,255);  
stroke(255,0,0);  
rect(50,50,150,150);  
stroke(0,0,255);  
ellipse(300,125,150,150);
```

Körning av koden ger följande resultat:

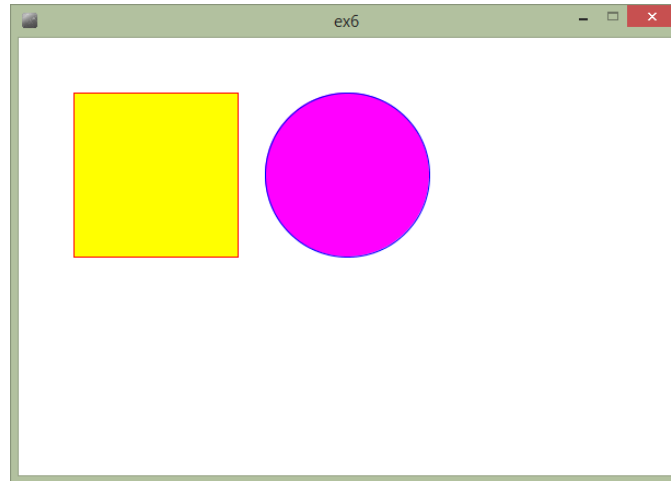
Färgen som används för att fylla figurerna kan ändras med funktionen **fill(...)**. Färgen som sätts med funktionen gäller för alla figurer som ritas upp till dess att **fill** anropas med nya värden. Det föregående exemplet kompletteras nu med **fill** funktioner för att ändra fyllnadsfärgerna för kvadraten och cirkeln till gul och magenta:

```
size(600,400);  
background(255,255,255);  
stroke(255,0,0);  
fill(255,255,0);
```



```
rect(50,50,150,150);
stroke(0,0,255);
fill(255,0,255);
ellipse(300,125,150,150);
```

Körning av exemplet ger:

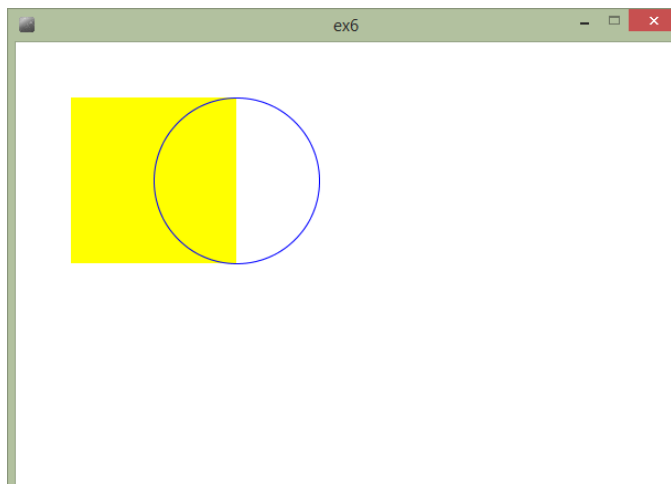

Det finns ytterligare egenskaper som kan vara bra att kunna ändra. Ibland vill man kanske rita en figur med bara fyllning, utan en linje runt figuren. Detta kan göras genom att anropa funktionen **noStroke()**. Denna funktion stänger av uppritningen av linjer kring figurer tills man anropar funktionen **stroke(...)** igen. Funktionen **noFill()** fungerar på samma sätt för figureernas fyllning.

I det tidigare exemplet läggs nu in extra kod som ritat kvadraten utan linje och cirkeln utan fyllning:

```
size(600,400);
background(255,255,255);
noStroke();
fill(255,255,0);
rect(50,50,150,150);
stroke(0,0,255);
noFill();
ellipse(200,125,150,150);
```

Exemplet ger följande resultat när man kör det:

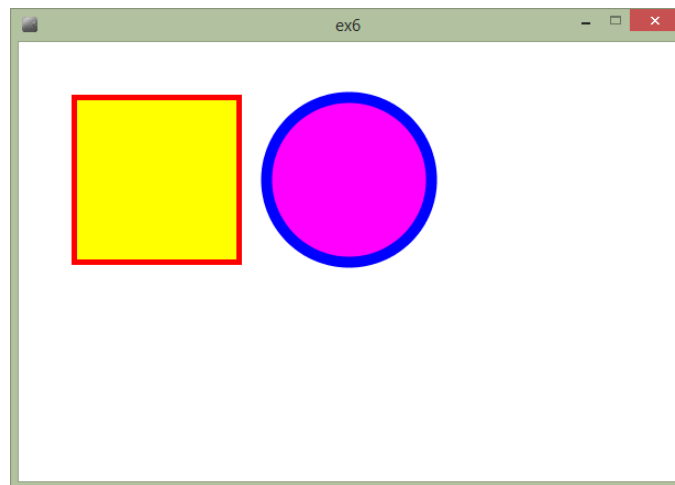

Vi kan se i fönstret att cirkeln nu ritas upp utan fyllning eftersom den gula fyllningen från kvadraten syns igenom cirkeln.

En annan figuregenskap som kan påverkas är tjockleken på linjerna i figurerna. För att ändra tjockleken för de uppritade linjerna används funktionen **strokeWeight(...)**. Indata till funktionen är tjockleken i pixlar. I följande exempel ritas kvadraten och cirkeln upp igen med olika linjetjocklekar:

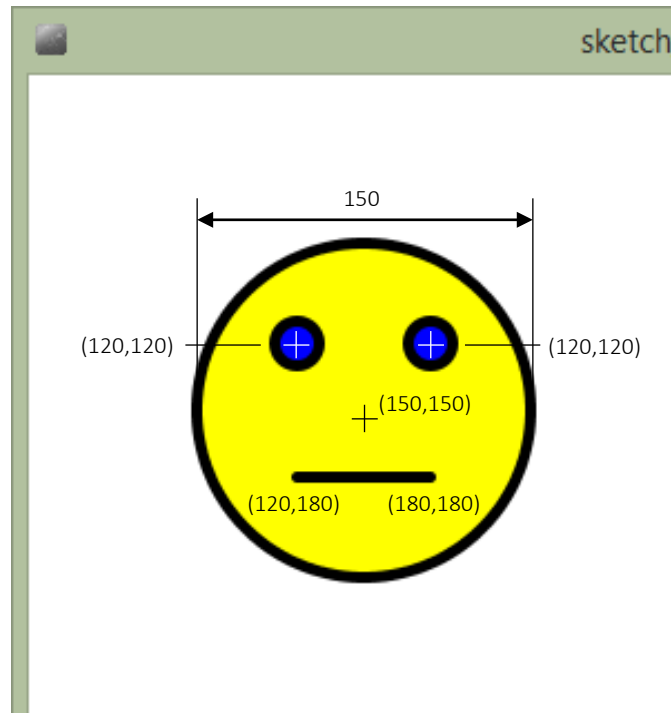
```
size(600,400);
background(255,255,255);
strokeWeight(5);
stroke(255,0,0);
fill(255,255,0);
rect(50,50,150,150);
strokeWeight(10);
stroke(0,0,255);
fill(255,0,255);
ellipse(300,125,150,150);
```

Programkörningen resulterar i följande fönster:

Uppgift 1

Skapa ett program i Processing som ritas upp följande figur:

Linjetjockleken sätts till 5 med hjälp av `strokeWeight(...)` funktionen. Färgen på linjerna sätts med `stroke(...)` funktionen. Färgen som figurerna skall fyllas med sätts med `fill(...)` funktionen. Gul färg anges med parametrarna 255,255,0 och blå färg med 0,0,255.

Minne, lagring och variabler

I början av denna text pratade vi om hur datorn lagrar program och information i minnet. I program behöver vi också ofta lagra information, som t ex siffror, text och grafik i minnet för att kunna hämta tillbaka det när vi behöver det. I de tidigare exemplen har vi angett siffror direkt till funktionerna. Många gånger har vi också angett samma siffra många gånger. För att förenkla hanteringen av information i program använder man sig av variabler. Variabler kan liknas vid en låda i en byrålåda med en etikett på. I lådan kan vi lägga olika saker. Etiketten gör det lätt att hitta sakerna i lådan igen. I datorns värld anger en variabel en plats i minnet. Namnet på variabeln är etiketten som gör att vi kan hitta tillbaka till denna minnesplats igen.

I Processing finns det ett antal olika typer av variabler:

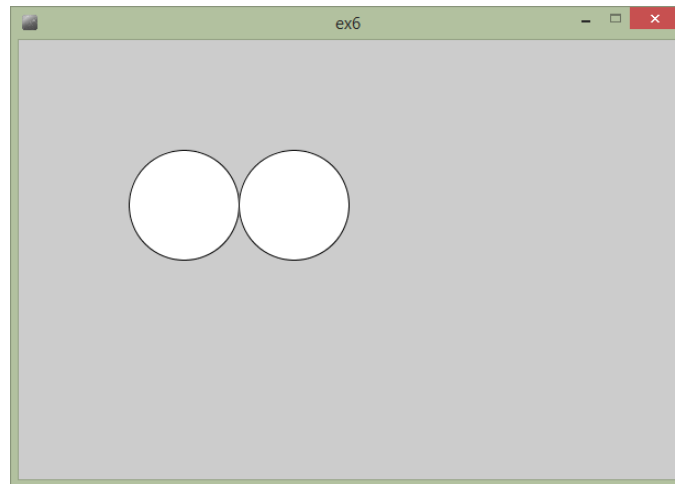
Variabeltyp	Exempel
int eller heltal	1, 2, 3, 4, 5
float eller decimaltal	1.5, 43.65, 0.1
String eller text	"Detta är en text"

När man skapar en variabel i Processing anges först vilken typ av variabel som skall anges, därefter anges namnet på variabeln och sist tilldelas variabeln ett värde. I följande exempel skapar vi variabeln `d` för att

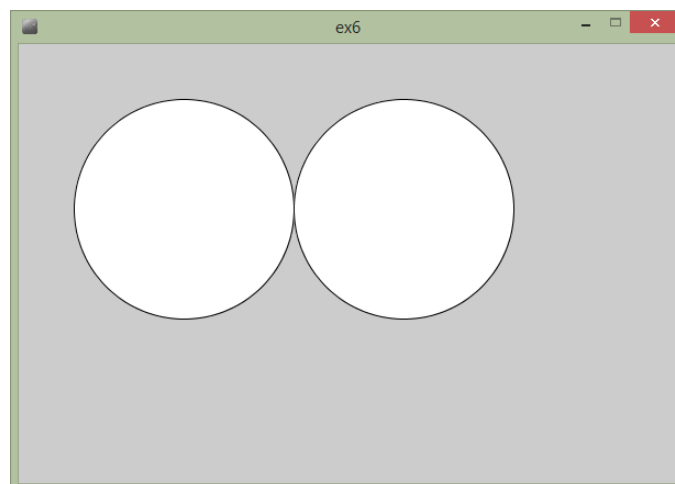
ange cirklarnas diameter. Eftersom skärmen är uppdelad i hela pixlar anger vi denna som en heltalsvariabel (int):

```
int d = 100;
size(600,400);
ellipse(50,50,d,d);
ellipse(50+d,50,d,d);
```

Genom att använda en variabel förenklar vi uppritningen. Körs exemplet visas följande i fönstret:

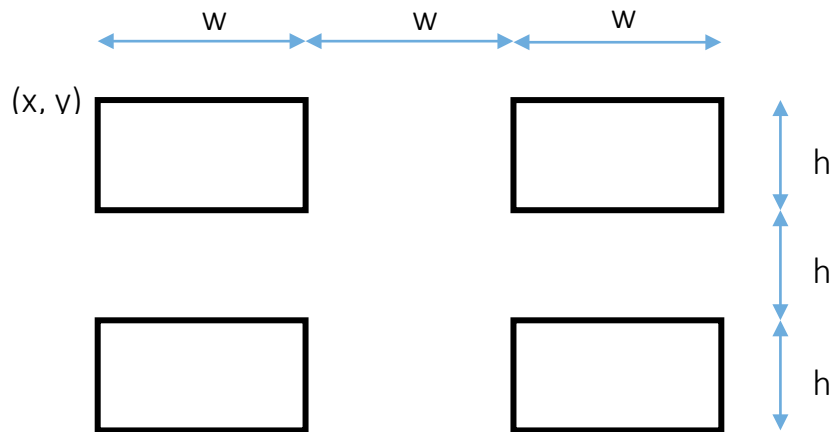

Genom att ändra variabelns värde till 200, ritas återigen 2 cirklar upp, men de är nu dubbelt så stora, men ligger fortfarande bredvid varandra.

Det är alltså mycket enklare att ändra hur uppritningen skall göras genom att vi bara behöver ändra på ett ställe i koden.

I ett lite mer avancerat exempel vill vi rita upp följande figurer:

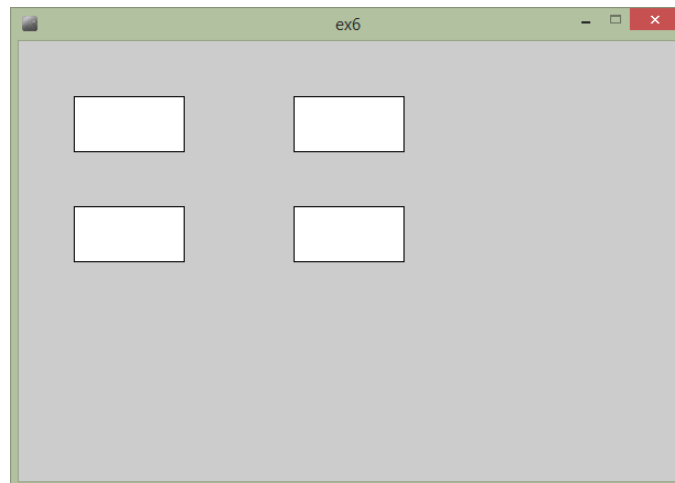
I detta exempel behöver vi 4 st variabler x , y , w och h . I Processing blir koden då:

```
size(600,400);

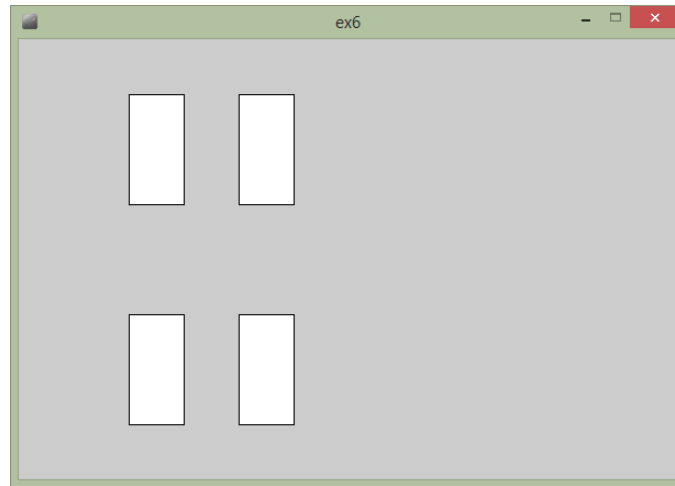
float w = 100;
float h = 50;
float x = 50;
float y = 50;

rect(x, y, w, h);
rect(x + 2*w, y, w, h);
rect(x, y + 2*h, w, h);
rect(x + 2*w, y + 2*h, w, h);
```

Körs koden visas följande fönster:

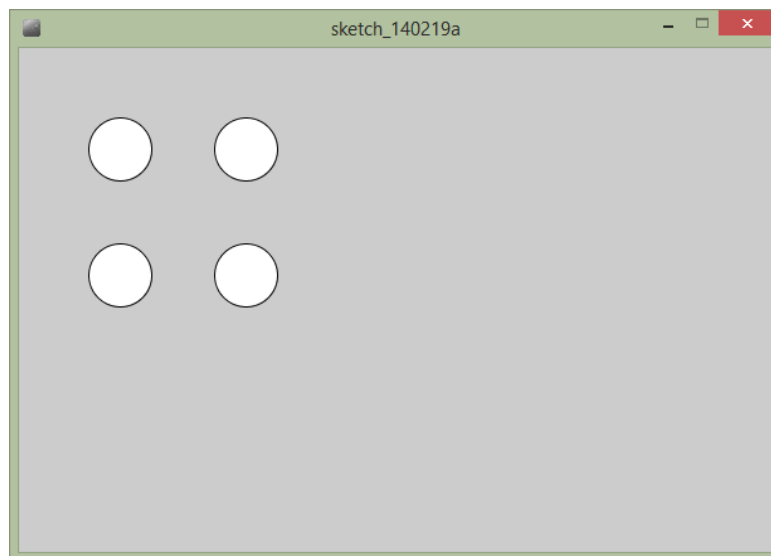
Genom att ändra variablerna till $x = 100$, $y = 50$, $w = 50$ och $h = 100$, fås enkelt nu följande fönster istället:

Uppgift 2

Ändra koden för uppritning av rektanglarna så den istället ritat cirklar med diametern 50. Ersätt variablerna **w** och **h** med variabeln **d** som skall lagra diametern. Ändra anropen av **rect(...)** funktionen till anrop av funktionen **ellipse(...)**. Byt ut **w** och **h** i anropen till variabeln **d**.

Körningen av programmet skall visa följande fönster på skärmen:

Upprepning och slumpstal

for-satsen

När man programmerar råkar man ofta ut för situationer där man måste anropa funktioner många gånger. För att förenkla och effektivisera detta kan man använda sig av s.k. loopar. Loopar upprepar ett antal funktionsanrop ett visst antal gånger eller oändligt många gånger.

I Processing skapar man en loop med en for-satsen, vilken konstrueras på följande sätt:

	Villkor för att avsluta loop	Uppräkning av loop-variabel	Anger start/slut av loopen
startvärde			

```

for (x=80; x<=400; x=x+2*d) {
    ellipse(x, y, d, d);
}

```

Funktioner som skall upprepas

x kommer att få värdena *80, 180, 280, 380*

Vi kan nu modifiera vårt tidigare program att rita 4 st cirklar utan att anropa ellipse(...) funktionen 4 gånger.

```

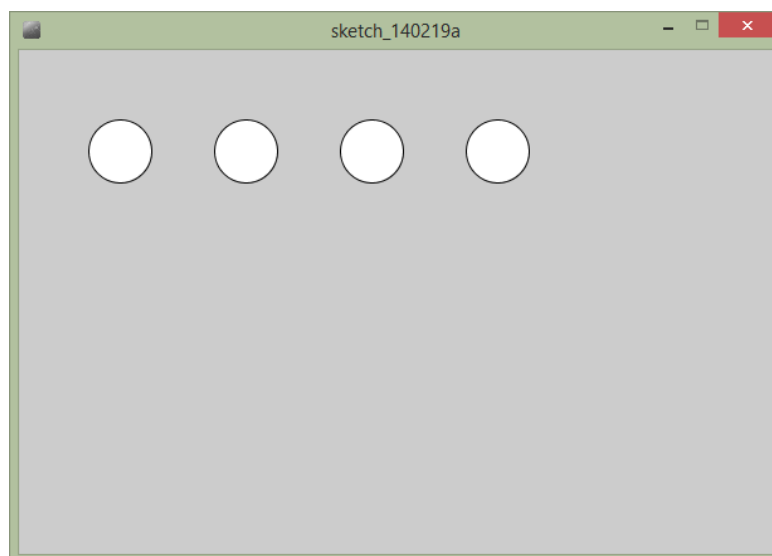
size(600,400);

float d = 50;
float x = 80;
float y = 80;

for (x=80; x<=400; x=x+2*d) {
    ellipse(x, y, d, d);
}

```

Körs programmet visas följande fönster:

Vi kan också använda loopar inuti andra loopar. Om vi t ex vill rita upp 4 x 4 cirklar på skärmen kan vi skriva följande kod:

```

size(500,500);

int d = 50;
int x = 80;
int y = 80;

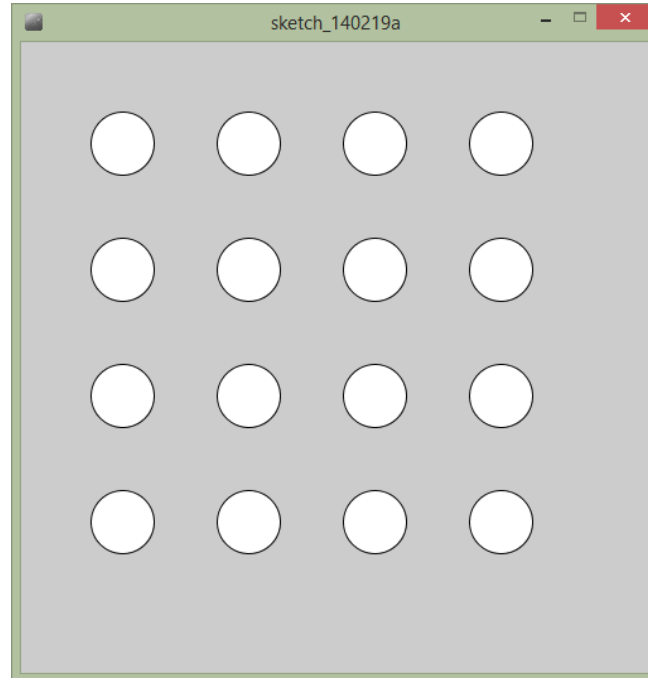
```

```

for (x=80; x<=400; x=x+2*d) {
  for (y=80; y<=400; y=y+2*d) {
    ellipse(x, y, d, d);
  }
}

```

Kör vi programmet visas nu 16 cirklar:

Slumptal

Något datorn är bra på är faktiskt att kasta tärning. Resultatet av tärningskastet i datorn kallas för slumptal. Dessa kan användas för att placera ut monster i labrynter eller rita upp intressanta mönster på skärmen. För att skapa slumptal i Processing används funktionen `random(...)`. Indata till funktionen anger det högsta slumptalet som skall skapas. Genom att kombinera loopar och slumptal kan vi skapa intressanta "konstverk":

```

size(500,500);

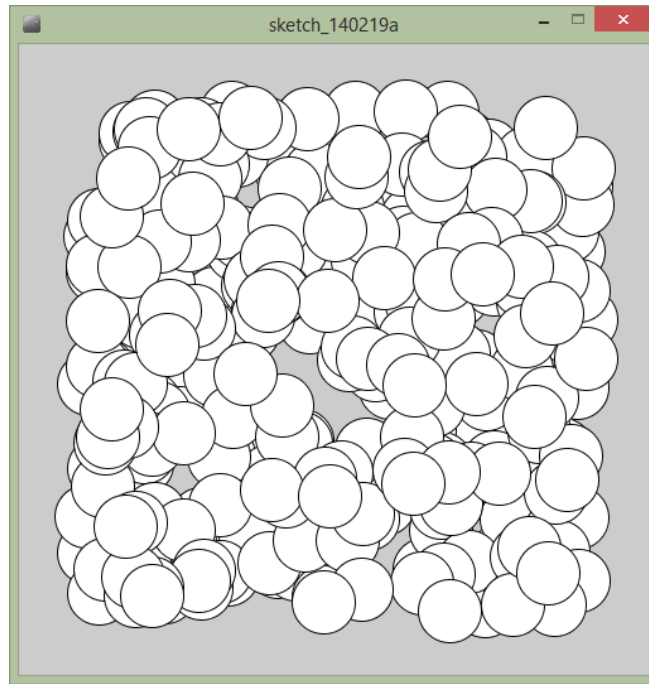
float d = 50;
float x = 80;
float y = 80;

for (int i=1; i<=300; i=i+1) {
  x = random(400);
  y = random(400);
  ellipse(x+50, y+50, d, d);
}

```

Vi använder en loop som upprepas 300 gånger. Variabeln `i` används här bara för att hålla koll på hur många upprepningar som skall utföras.

I följande skapar vi 2 st slumptal för cirkelns position, `x` och `y`. Dessa använder vi sedan när vi ritar upp våra cirklar och får nu följande intressanta konstverk:

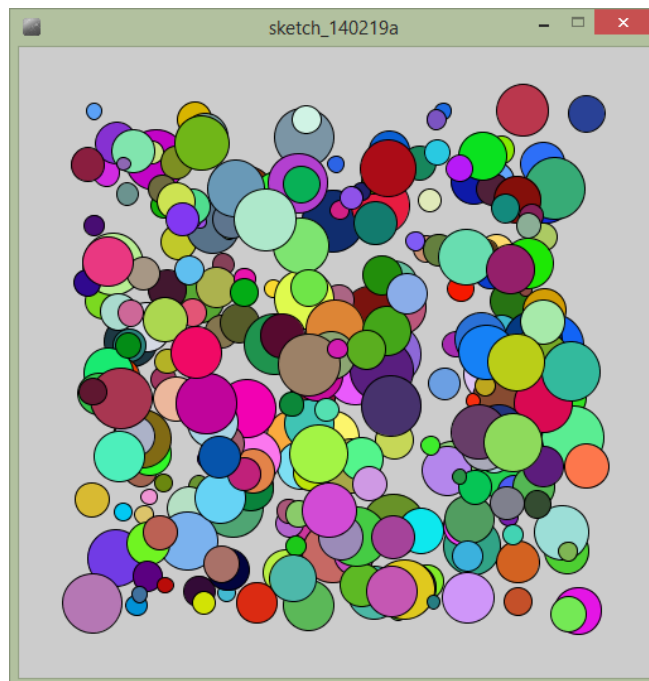

Uppgift 3

Ändra konstverket till att rita upp 300 slumpmässigt färglagda cirklar. Cirklarnas storlek skall också sättas till slumpvärden. Funktionen **random(...)** kan också skapa ett slumpantal mellan två värden genom att som indata ge 2 värden t ex, **random(10,50)**, vilket skapar slumpantal mellan 10 och 50. En slumpmässig fyllfärg kan skapas med:

```
fill(random(255), random(255), random(255));
```

Om programmet fungerar kan de se ut som i nedanstående fönster:

Interaktivitet

Speciella funktioner i Processing

Fram till nu har vi använt Processing i ett speciellt läge där det inmatade programmen kör och sedan avslutas. Det finns ingen möjlighet att i detta läge skapa interaktion och rörlig grafik. Det går inte heller att skapa egna funktioner. För att lösa detta måste man skriva programmen på ett annat sätt. Dessa program bygger på att man skriver 2 egna funktioner, **setup()**, och **draw()**. **setup(...)** anropas av Processing en gång när programmet startas. Denna funktion kan användas för att tilldela värden till variabler och sätta storleken på fönstret. **draw(...)** anropas hela tiden av Processing och i denna placeras den kod som utför uppritning i fönstret.

I det följande exemplet har det tidigare exemplet som ritade 16 st cirklar modifierats till att använda de speciella funktionerna **setup(...)** och **draw(...)**.

```
// Variabler som skall vara tillgängliga
// för alla funktioner i programmet.

int d = 50;
int x = 80;
int y = 80;

// setup() anropas en gång när programmet startats.
void setup() {
  size(500,500);
}

// draw() anropas av Processing hela tiden
void draw() {
  background(192);
  for (x=80; x<=400; x=x+2*d) {
    for (y=80; y<=400; y=y+2*d) {
      ellipse(x, y, d, d);
    }
  }
}
```

Körs detta program uppför det sig precis som innan. Lägga märke till funktionen **background(192)**. På grund av att **draw()** anropas hela tiden är det viktigt att rensa bakgrunden mellan anropen.

Använda musen

Det finns ett antal fördefinierade variabler i Processing för olika ändamål. Om man vill veta var muspekaren befinner sig i fönstret finns variablerna **mouseX** och **mouseY**. I följande exempel använder vi dessa variabler för att hela tiden rita en cirkel där muspekaren befinner sig:

```
// Variabler som skall vara tillgängliga
// för alla funktioner i programmet.

int d = 50;
int x = 80;
int y = 80;

// setup() anropas en gång när programmet startats.
void setup() {
```

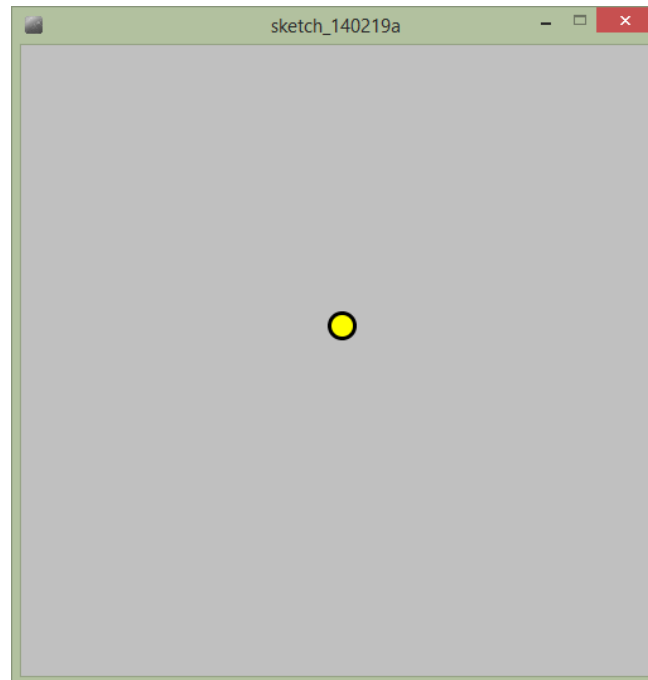
```

    size(500,500);
}

// draw() anropas av Processing hela tiden
void draw() {
    background(192);
    fill(255,255,0);
    strokeWeight(3);
    stroke(0);
    ellipse(mouseX, mouseY, 20, 20);
}

```

När programmet körs visas följande på skärmen:

Det finns 2 andra musvariabler också, **pmouseX** och **pmouseY** dessa anger muspekarens position för tidigare anropet till **draw()**. Det är kanske lite svårt att förklara, men i det följande exemplet används alla dessa variabler för att skapa ett enkelt ritprogram.

```

// Variabler som skall vara tillgängliga
// för alla funktioner i programmet.

int d = 50;
int x = 80;
int y = 80;

// setup() anropas en gång när programmet startats.
void setup() {
    background(192);
    size(500,500);
}

// draw() anropas av Processing hela tiden
void draw() {
    strokeWeight(3);
    stroke(0);
    line(pmouseX, pmouseY, mouseX, mouseY);
}

```

För att inte tidigare linjer skall suddas ut flyttas **background()** funktionen till **setup()** istället. Nedanstående bild visar hur programmet fungerar:

Villkor eller if-satser

Något som är mycket viktigt när man utvecklar program är möjligheten att utföra olika funktioner beroende på vad värdet är på olika variabler eller funktioner. I Processing kan man göra detta med den s.k. if-satsen. Den enklaste formen av If-sats har följande uppbyggnad:

```
Villkor  
|  
If (a>2) {  
    // utförs när a>2  
}
```

————— Funktioner som utförs när villkoret är uppfyllt

Den finns också en variant på if-satsen där man kan utföra funktioner både när villkoret är uppfyllt och när det inte är uppfyllt.

```

    Villkor
    |
If (a>2) {
    // utförs när a>2
} else {
    // utförs när a>2 inte är
    // uppfyllt
}

```

Funktioner som utförs när villkoret är uppfyllt

If-satsen illustreras bäst genom att använda den fördefinierade variabeln **mousePressed**. Denna variabel är av typen **bool** och kan endast innehålla sant (true) eller falskt (false). När musknappen är nedtryckt är variabeln **true** i annat fall är den **false**. Med hjälp av detta kan vi faktiskt skapa ett komplett ritprogram i Processing:

```

// Variabler som skall vara tillgängliga
// för alla funktioner i programmet.

int d = 50;
int x = 80;
int y = 80;

// setup() anropas en gång när programmet startats.
void setup() {
  background(192);
  size(500,500);
}

// draw() anropas av Processing hela tiden
void draw() {
  strokeWeight(3);
  stroke(0);
  if (mousePressed == true) {
    line(mouseX, mouseY, mouseX, mouseY);
  }
}

```

Det finns en annan fördefinierad variabel i Processing för att ta reda på vilken av musknapparna som är nedtryckt, **mouseButton**. Denna kan vi använda för att enkelt kunna radera det vi redan har ritat. Variabeln kan ha värdena **LEFT**, **RIGHT** och **MIDDLE**. Vi kan då enkelt modifiera vårt program för att hantera detta.

```

// Variabler som skall vara tillgängliga
// för alla funktioner i programmet.

int d = 50;
int x = 80;
int y = 80;

// setup() anropas en gång när programmet startats.
void setup() {
  background(192);
  size(500,500);
}

```

```
// draw() anropas av Processing hela tiden
void draw() {
  strokeWeight(3);
  stroke(0);
  if (mousePressed == true) {
    if (mouseButton == LEFT) {
      line(pmouseX, pmouseY, mouseX, mouseY);
    } else {
      background(192);
    }
  }
}
```

Egna funktioner

I de tidigare exemplen har vi använt funktioner för att utföra uppritning, ändra tjocklek på linjer och ändra storleken på fönstret. Det är också möjligt i Processing att skapa egna funktioner. En funktion i Processing har följande uppbyggnad:

```
void ansikte(float x, float y) {
  ellipse(x, y, 150, 150);
}
```

Diagram illustrating the function signature `void ansikte(float x, float y) { ellipse(x, y, 150, 150); }`:

- `startvärde` points to the opening curly brace `{`.
- `Funktionens indata` points to the parameters `float x, float y`.
- `Anger start/slut av funktion` points to the closing curly brace `}`.
- `Funktioner som skall utföra.` points to the function body `ellipse(x, y, 150, 150);`.

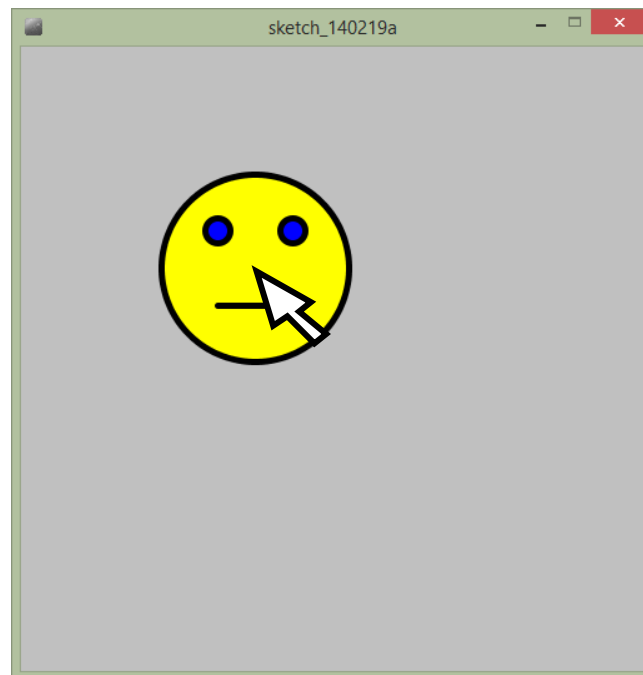
Som ett exempel skulle vi kunna skapa en funktion som ritar upp vår gula gubbe. Indata till funktionen är den position vi vill att den skall ritas upp i.

```
// Egen funktion för uppritning av ansikte.
void ansikte(float x, float y) {
  strokeWeight(5);
  stroke(0,0,0);
  fill(255,255,0);
  ellipse(x,y,150,150);
  fill(0,0,255);
  ellipse(x-30,y-30,20,20);
  ellipse(x+30,y-30,20,20);
  line(x-30,y+30,x+30,y+30);
}

// setup() anropas en gång när programmet startats.
void setup() {
  background(192);
  size(500,500);
  stroke(0);
}

// draw() anropas av Processing hela tiden
void draw() {
  background(192);
  ansikte(mouseX, mouseY);
}
```

Kör man programmet kommer vårt "ansikte" ritas upp under muspekaren:

Uppgift 4

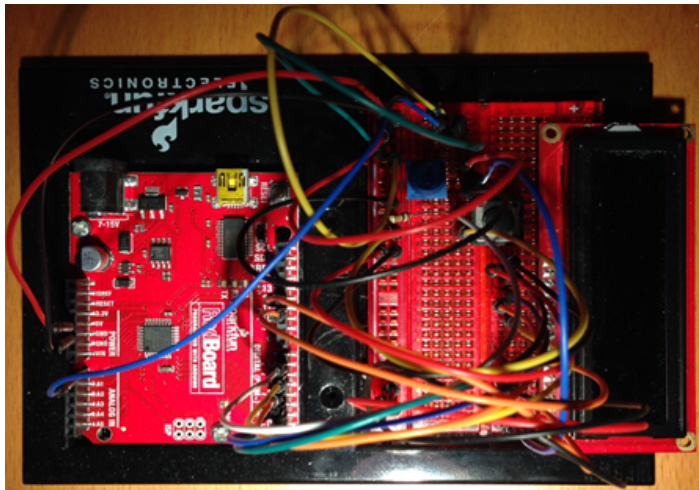
Processing har också fördefinierade variabler för att hantera tangentbordsinmatning. **keyPressed** är **true** om en tangent är nedtryckt. För att ta reda på vilken tangent som är nedtryckt kan variabeln **key** användas. Med hjälp av detta modifiera ritprogrammet, så att man kan rita med röd färg när man trycker 1, grön färg om man trycker 2, blå färg om man trycker 3 och svart om man trycker 0.

Tips: För att testa vilken tangent som är nedtryckt kan följande if-sats användas:

```
If (key == '1') {  
  Stroke(255,0,0);  
}
```

Programmera Arduino

Arduino är en liten s.k. experimentplattform för elektronik. Denna plattform innehåller en liten dator som kan kontrollera ett antal ingångar och ett antal utgångar. Datorn programmerar man på samma sätt som Processing och en liknande utvecklingsmiljö. Nedanstående bild visar den uppkoppling vi kommer att använda i denna uppgift:

— LCD Display

Arduino-datorn

Kopplingsplint

Systemet vi kommer att använda innehåller:

- Temperatursensor
- LCD Display

Programmering av Arduino

Programmering av Arduino görs med utvecklingsmiljön med samma namn. Ett Arduino-program har samma uppbyggnad som ett Processing program med **draw()** och **setup()**. Skillnaden är att man inte har en **draw()** funktion utan en **loop()** funktion istället. Loop-funktionen anropas kontinuerligt på samma sätt som **draw()** i Processing.

Det enklaste programmet för en Arduino ser ut som följande kod:

```
void setup() {  
  // put your setup code here, to run once:  
}  
  
void loop() {  
  // put your main code here, to run repeatedly:  
}
```

När man kör koden från utvecklingsmiljön kommer programmet att laddas upp till Arduinon och programmet startar och kommer att köra till dess ett nytt program laddas upp eller man stänger strömmen. När man kopplar in ström på en Arduino kommer denna automatiskt att starta programmet.

Att mäta temperatur

I försöksupställningen är temperatursensorn ansluten till input port 0. Värdet som kommer in måste först konverteras till spänning (Volt). Vi definierar en variabel som anger vilken port (pin) som vi vill läsa från och en funktion för att konvertera från mätvärde till volt enligt en speciell formel:

```
const int temperaturePin = 0;
```



```
float getVoltage(int pin)
{
  return (analogRead(pin) * 0.004882814);
}
```

För att visa de värden vi kommer att mäta skall vi använda ett speciellt verktyg som kallas "serial-monitor" och finns under "Tools" i menyn. Arduinon kan skicka meddelande till detta fönster, så att vi vet vad som händer i Arduino-datorn. För att använda serial-monitor måste vi anropa en speciell funktion i **setup()** rutinen i programmet för att initialisera kommunikationen. **Setup()** funktionen kommer då att se ut så här:

```
void setup()
{
  Serial.begin(9600);
}
```

I **loop()** delen av programmet kommer vi att göra själva mätningen. Vi skapar 2 variabler, **volt** och **temperatur**. **volt** tilldelar vi med funktionen **getVoltage()**. **temperatur** beräknar vi med en speciell formel vi fått från tillverkaren av temperatursensors.

```
void loop()
{
  float volt, temperatur;

  volt = getVoltage(temperaturePin);
  temperatur = (volt - 0.5) * 100.0;
```

Nästa steg är att låta Arduino-datorn skicka informationen till serial-monitor, så att vi kan se vad temperaturen är.

```
Serial.print("volt: ");
Serial.print(volt);
Serial.print(" temperatur C: ");
Serial.print(temperatur);
```

För att programmet inte skall mäta för ofta lägger vi in ett anrop till en fördröjningsrutin i slutet som väntar 1 sekund eller 1000 millisekunder vilket är indata till funktionen.

```
delay(1000); // Vänta 1 sekund
}
```

Det kompletta programmet blir då:

```
const int temperaturePin = 0;

float getVoltage(int pin)
{
  return (analogRead(pin) * 0.004882814);
}

void setup()
{
  Serial.begin(9600);
}

void loop()
{
  float volt, temperatur;

  volt = getVoltage(temperaturePin);
  temperatur = (volt - 0.5) * 100.0;

  Serial.print("volt: ");
```

```
Serial.print(volt);  
Serial.print(" temperatur C: ");  
Serial.print(temperatur);  
delay(1000); // Vänta 1 sekund  
}
```

Skriva till LCD-display

Istället för att använda serial-monitor kan man använda en LCD-display för att visa uppmätt temperatur. För att använda denna måste följande läggas till i början av Arduino-koden:

```
#include <LiquidCrystal.h>  
LiquidCrystal lcd(12, 11, 5, 4, 3, 2);
```

I **setup()** måste följande läggas in för att beskriva storleken på LCD-displayen i vårt fall en display med 16 tecken i bredd och 2 rader:

```
void setup()  
{  
  lcd.begin(16, 2);  
}
```

Utskrift till displayen görs med **lcd.print(...)** funktionen. För att skriva ut temperaturen kan följande kod användas:

```
lcd.print(temperatur);
```

Var utskriften skall ske kontrolleras med funktionen **lcd.setCursor(...)** som placerar markören om angiven rad och kolumn. För att skriva ut en text på första raden anropas funktionen enligt följande:

```
lcd.setCursor(0, 0);
```

Indata till rutinen är kolumn, rad.

Uppgift 5

Modifera det tidigare programmet att skriva ut på LCD-displayen. Programmet skall skriva ut följande:

```
Termometer  
Temp.C = 20.00
```

Lösningar på uppgifter

Uppgift 1

```
size(600,400);  
background(255,255,255);  
strokeWeight(5);  
stroke(0,0,0);  
fill(255,255,0);  
ellipse(150,150,150,150);  
fill(0,0,255);  
ellipse(120,120,20,20);  
ellipse(180,120,20,20);  
line(120,180,180,180);
```

Uppgift 2

```
size(600,400);

float w = 50;
float h = 50;
float x = 80;
float y = 80;

ellipse(x, y, w, h);
ellipse(x + 2*w, y, w, h);
ellipse(x, y + 2*h, w, h);
ellipse(x + 2*w, y + 2*h, w, h);
```

Uppgift 3

```
size(500,500);

float d = 50;
float x = 80;
float y = 80;

for (int i=0; i<300; i=i+1) {
  x = random(400);
  y = random(400);
  d = random(10,50);
  fill(random(255), random(255), random(255));
  ellipse(x+50, y+50, d, d);
}
```

Uppgift 4

```
// Variabler som skall vara tillgängliga
// för alla funktioner i programmet.

int d = 50;
int x = 80;
int y = 80;

// setup() anropas en gång när programmet startats.
void setup() {
  background(192);
  size(500,500);
  stroke(0);
}

// draw() anropas av Processing hela tiden
void draw() {
  strokeWeight(3);

  if (keyPressed == true) {
    if (key == '1') {
      stroke(255, 0, 0);
    }
    if (key == '2') {
      stroke(0, 255, 0);
    }
    if (key == '3') {
      stroke(0, 0, 255);
    }
    if (key == '0') {
      stroke(0, 0, 0);
    }
  }
}
```

```
if (mousePressed == true) {  
  if (mouseButton == LEFT) {  
    line(pmouseX, pmouseY, mouseX, mouseY);  
  } else {  
    background(192);  
  }  
}  
}
```